

Moscow

N. 107

**ΒΙΟΣ
ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΤΕΝΟΥΣ**

**ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΟΥ ΠΑΣΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ**

Παλλομένη τῇ 29ῃ Ἀπριλίου

Ὁ ποιηὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβά-
των κατὰ Ἰωάν. (ε. 1-16.)

**ΝΥΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ**

ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

**ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ
ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ**

1903

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

ΤΗ:

Α. Μ. ΤΗ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ:

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΛΡΑ:

ΗΣ ΔΑΠΑΝΑΙΣ

ΑΝΗΓΕΡΘΗ Ο ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ ΦΕΡΩΝΥΜΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΚΑΛΟΚΤΕΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΣ
ΕΛΕΗΜΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ
ΕΞΑΡΧΟΣ ΠΑΣΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ.

Μέχρι τοῦδε συνηθίζετο ἐν ταῖς βιογραφίαις τῶν ἁγίων ὑπὸ τῶν ἐκδιδόντων νὰ μὴ ἀναγράφηται ὁ χρόνος τῆς ἀκμῆς αὐτῶν· οὕτω πως δὲ ὁ ἀναγνώστης μὴ εὐρίσκων σταθερὸν θεμέλιον τῶν γνώσεών του ἐξεμάνθανεν ὡς μῦθον τὸν βίον τοῦ Ἀγίου καὶ ἐν πάσῃ περιστάσει ἢ ἀπέφευγεν ἢ πολλὰ ἐγνώριζεν ἢ πάντοτε αὐτὸν ἐπανελαμβάναν ἢ μὴ τι ἄλλο ἐγνώριζεν.

Ἡμεῖς προσεπαθήσαμεν νὰ φέρωμεν εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν καὶ μάλιστα πολλάκις καὶ τὰς ἱστορικὰς πηγὰς ὑπεβάλομεν ὑπὸ τὴν βάσανον τῆς κριτικῆς ἱστορίας· τοῦτο δ' ἐπράξαμεν ὧδε.

Ἐπεδιώξαμεν νὰ περιγράψωμεν καὶ χαρακτηρίσωμεν τὴν καταστασιν τῶν χρόνων εἰς οὓς ἀναφέρεται ἡ ὑφ' ἡμῶν ἐκτεθεῖσα βιογραφία, τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῶν ἀποπείρας.

Οὕτω δὲ πρῶτοι ἀνοίξαντες τὴν ἀκανθώδη πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁδὸν ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς συγγνώμης τῶν ἀκολούθων, ἂν κατὰ τι τῆς ἀληθείας ἐξ ἀγνοίας παρεξέτράπημεν.

Πεπειθότες ὅτι τὸ ἔργον ἡμῶν θ' ἀναγνωσθῇ ὑπὸ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλορθήσκων προβαίνομεν εἰς τὴν ἐκδοσιν μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἂν που δὲν κατωρθώσαμεν ἡμεῖς νὰ ἐργασθῶμεν προσηκόντως ἐξ ἀγνοίας, τοῦτο θὰ πράξωσιν οἱ μεθ' ἡμᾶς μέλλοντες νὰ προβῶσι εἰς ἐκδοσιν πληρεστέρου ἔργου.

Σὺν τῇ βιογραφίᾳ ταύτῃ δημοσιεύομεν ἐν τέλει καὶ τὴν ἁσματικὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀγίου εἰλημμένην ἐκ παλαιῶν τῆς ἐκκλησίας χειρογράφων.

Ἑ ρ ρ ω δ θ ε

ΕΥΘ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ.

ΒΙΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΝΕΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΤΕΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΟΥ ΗΛΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ὅπως μάθῃ τις τὸν βίον ἀνθρώπου παλαιότερας ἐπο-
χῆς πρέπει νὰ γνωρίσῃ τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν
κατάστασιν τῶν χρόνων ἐκείνων, νὰ γνωρίσῃ τοὺς συγ-
χρόνους ἀνθρώπους, τὴν χώραν, ἐν ἣ ἐζήσῃ, καὶ ἐπὶ τού-
του στηριζόμενος ὡς ἐπὶ ἀσφαλῶν θεμελίων νὰ μελετή-
σῃ ἡ περιγραφή τὸν βίον τοῦ προσώπου, περὶ οὗ πρόκει-
ται. Διότι ὁ μὴ στηριζόμενος ἐπὶ τοιούτων βάσεων δια-
τρέχει τὸν κίνδυνον ὡς οἰκοδομῶν ἐπὶ ἄμμου νὰ μὴ πι-
στεύηται.

Περιγράφομεν νῦν τὴν κατάστασιν τοῦ ΙΒ. μ. χ. αἰ-
ῶνος, καθ' ὃν μάλιστα χρόνον βασιλεὺς τῆς Βασιλί-
δος τῶν πόλεων, τοῦ ἡρωικοῦ Βυζαντίου, ἦτο ὁ ἡρωικώ-
τατος τῶν ἀναβάντων ποτὲ ἐπὶ βασιλικῷ θρόνῳ, ὁ Μαν-
νουὴλ Κομνηνός.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου τὸ μέγα Ἑλληνικὸν κράτος
πανταχόθεν ἠπειλείτο ὑπὸ πάντοδα πῶν ἐχθρῶν μετὰ βου-
λημίας βλεπόντων πρὸς μεγαλοπρεπῆ λάφυρα. Νῦν θὰ πε-
ριλάβωμεν εἰς τὴν διήγησιν τοὺς λαοὺς, πρὸς οὓς ὁ Μαν-
νουὴλ ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἦλθεν εἰς πόλεμον. Τὴν
Σικελίαν τότε κατεῖχον οἱ Νορμαννοὶ ὑπὸ βασιλέα τὸν Ρο-
γήρον. Οὗτοι ἀπὸ βαρβάρων χωρῶν ἀποικισθέντες δὲν ἀ-
πέβαλον ἀμέσως τὰς κακὰς ἐξέεις σὺν τῇ ἀπὸ τῆς βαρβά-

βίου αὐτῶν γῆς μετανάστατεύσει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μάλι-
στα πεπολιτισμένῃ Σικελίᾳ ἐγκαθιδруθέντες ἐξηκολούθουν
τὸ ἔργον τῆς ἐπιδρομῆς.

Ἐγένετο ἤδη παρέλθει, πολὺς χρόνος ἀπὸ τῆς πρώτης
στάυροφορίας καὶ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἰδρυθὲν Κράτος διετα-
λεύετο ἐνεκα τῆς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν περιστάσεως τῶν
ιερῶν ἐκείνων τόπων, οἱ δὲ κατέχοντες τὰς χώρας ἐκείνας
Εὐρωπαῖοι Βασιλῆσκοι ἐζήτησαν ἐπικουρίαν ἐξ Εὐρώπης
πρὸς διάσωσιν αὐτῶν.

Βασιλεὺς τότε τῆς μὲν Γαλλίας ἦτο Λουδοβίκος ὁ Ζ.
τῆς δὲ Γερμανίας Κορράδος ὁ Γ. μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τῆς
Ἐδέσσης τῷ 1146 ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἥτις ἦτο τὸ κυ-
ριώτατον προπύργιον κατὰ τῶν ἐξ ἀνατολῶν πολεμίων, ἀ-
πεφάσισαν οἱ δύο οὗτοι βασιλεῖς νὰ ἀπέλθωσιν εἰς βοή-
θειαν τῶν Χριστιανῶν τῆς Συρίας τῷ 1147.

Ταῦταχρονως ἐγένετο εἰς τὰς Ἑλληνικὰς τοῦ Κρά-
τους χώρας ἐπιδρομὴ τῶν Νορμαννῶν ὑπ' αὐτὸν τὸν Βα-
σιλέα Ρογήρον Β., ἐκ τῆς συμπτώσεως δὲ ταύτης πει-
θόμεθα ὅτι εἶχε γίνῃ προηγουμένη συνεννόησις τοῦ Κορ-
ράδου καὶ Ρογήρου, καὶ ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἐσχέπει τὴν κα-
τάληψιν τῆς Κων)πόλεως, ὁ δὲ δεύτερος τῇ συμβουλῇ τοῦ
πρώτου ἀπεκόμισε πλουσίας λείας ἐκ τῶν χωρῶν τούτων
καὶ προεχίλεσε τὴν διόσπασιν τῶν Ἑλλήνων στρατευμάτων
εἰς πολλὰ τοῦ Κράτους σημεῖα. Καὶ τὰς μὲν ἐχθρικὰς τοῦ
Κορράδου πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος διαθέσεις μεθ' ὅλην
τὴν πρὸς τὸν Μανουὴλ συγγένειαν ἀπέδειξεν ἡ μετὰ
ταῦτα διζγωγή τῶν Σιτιῶν τῶν ἀγρίων σταυροφόρων, οἵ-
τινες οὐδαμῶς διέφερον τῶν Νορμαννῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἀγαθώτερόν τι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναμένῃ τις
ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ρητὴν συνθήκην συνήψαν πρὸς τοὺς
ἐπιδρομῆς, καὶ ὁ Νικήτας ὁ Χωνιάτης ἀναφέρει.

Οἱ Νορμαννοὶ δι' 60 πλοίων ὤρμησάν ἐπὶ τὴν Κέρκυ-
ραν ἣν εὐχερῶς κατέλαβον, διότι οἱ πενέστεροι δὲν ἀντέ-
στησαν ἅτε βαρέως φέροντες τοὺς βαρεῖς τοῦ Κράτους

φόρους. Ὁ ναύαρχος τοῦ στόλου τότε καταληφθεὶς τῆς Κερκύρας, Ἑλληνας τὸ γένος καὶ ὀνομαζόμενος Γεώργιος Ἀντιοχεὺς περιέπλευσε τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐπεχείρησε νὰ κυριεύσῃ τὴν Μονεμβασίαν, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἐστράφη δὲ μετὰ ταῦτα ὁ ἐπιδρομεὺς πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐλεηλάτησε τὰ δυτικὰ τῆς Ἑλλάδος παράλια ἀσκοποιήσας τοὺς Ἀχαρνᾶνας καὶ Αἰτωλοὺς.

Ἄλλ' ὁ σκοπὸς τῶν ἐπιδρομῶν δὲν εἶχε τελειώσει διὰ τούτων τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰσπλεύσαντες δὲ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀπεβιβάσθησαν εἰς Κρίσαν καὶ ἐστράτευσαν κατὰ τῶν Θηβῶν.

Πρὶν ἢ περιγράψωμεν τὰ αὐτοῖσι συμβάντα, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ διατρέψωμεν εἰς τὴν τότε κατάστασιν τῆς πέλειος ταύτης. Ἡ πόλις τῶν Θηβῶν τότε ἦτο εἰς ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἀκμὴν ὑφίστην, ἦτο δὲ τὰ μάλιστα ἐξάρχουστος διὰ τὴν μεταξουργίαν, ἥς τὰ ἔργα ἦσαν πλουσιώτατα καὶ ποικιλώτατα. Ἀλλὰ καὶ ὡς πόλις καθ' ὅλου κατεῖχε τὰ πρωτεῖα ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι καὶ ἦτο ἀνὰ δεξιμένη πρωτεύουσα ταύτης. Ἦδρευε δὲ τότε ἐν Θήβαις Μητροπολίτης ἀνυψωθείς τῆς ἐδρας πρότινος ἀπὸ Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς Μητρόπολιν Ὁ δ' ἡδρεύων ἐν ταύτῃ εἶχε τιτλὸν «Ἐξάρχος πάσης Βοιωτίας».

Οἱ ἐπιδρομεῖς λοιπὸν εἰσέβαλον εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Ἑλλάδος ἀκωλύτως σχεδόν, διότι οὐδέποτε ἴσως περιέμενον οἱ κάτοικοι ταύτης ὅτι ὁ ἐπιδρομεὺς θὰ ἐφθάνεν εἰς τὰς κατηρειπιωμένας πύλας τῆς χωρὶς τὰ βασιλικὰ στρατεύματα ν' ἀντιπαλῶσι κατ' αὐτοῦ ἔστω καὶ ἅπαξ.

Ἡ τότε κατάστασις τῶν πραγμάτων, ἥτις ἦτο δεινὴ ἐνεκὸν τῆς διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διαβάσεως τῶν σταυροφορικῶν στρατευμάτων, δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν βασιλέα Μανουὴλ τὴν ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς βασιλευούσης ἀπομάκρυνσιν ἢ τὴν ἐκπεμπὴν στρατοῦ, διότι ὁ ἀγὼν ἦτο περὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Κράτους, τῆς Βασιλευούσης πόλεως.

Οἱ ἐπιδρομεῖς λοιπὸν διελθόντες ἀκωλύτως τὸ ἀπὸ Κρί-

σῆς εἰς Θήβας διάστημα καὶ οὐδενὸς ἀντιπαλθέντος εἰσβάλλοντες εἰς τὰς Θήβας παντοιοτρόπως διήρπασαν τὴν πόλιν.

Κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ αἰοδίου Παπαρρηγοπούλου «χρυσός, ἄργυρος, πολύτιμοι λίθοι, τὰ πάντα ἀπῆχθησαν ἐμπορικαὶ ἀποθήκαι, ἰδιωτικαὶ οἰκίαι, ἱεροὶ ναοί, τὰ πάντα ἐγυμνώθησαν καὶ ἔπειτα πάντες οἱ πολῖται ἡναγκάσθησαν νὰ ἐμίσωσιν ὅτι οὐδὲν ἀπέκρυψαν τῶν πολυτίμων πραγμάτων καὶ οὐδὲ τοῦτο ἤρκεσεν, ἀλλὰ πολλοὶ ἡχμαλωτεύθησαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ μάλιστα ὅσοι ἐφημίζοντο ὡς ἐπιτήδευοι μεταξουργοί». Τὴν ἀλώσιν καὶ διαρπαγὴν τῶν Θηβῶν ἐπηκολούθησεν ὁμοίᾳ τῆς Κορίνθου, τῆς Εὐβοίας καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν λεηλασίαν ταύτην οἱ ἐπιδρομεῖς ἐπανῆλθον ὀριαμβεστικῶς εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας, ἐνθα ἰδρυσεν μνημεῖον τῆς ἐπιτυχοῦς ἐπιδρομῆς τὴν γέφυραν τοῦ ναυάρχου (ponte dell' Ammiraglio). Ἐγκάτεστησέ δ' ἐν Πάνορμῳ τὰς μεταξουργοὺς γυναῖκας καὶ ἐδίδαξε δι' αὐτῶν εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ τὴν βιομηχανίαν ταύτην, καθ' ἣν μετ' οὐ πολὺ ἡ Σικελία διηγωνίσθη πρὸς τὰ ἐν τῷ ἀνατολικῷ κράτει ἐργαστάσια. Καὶ ταῦτα μὲν ἔστωσαν ὡς σύντομοι χαρακτηρισμοί, νῦν δὲ προβαίνομεν εἰς τὸν ἡμέτερον σκοπὸν.

Περὶ τὰ μέσθ' αἰῶνος τοῦ ΙΒ' αἰῶνος καὶ ὑπὸ τοὺς ἀνώτερώ τεθέντας ὅρους τῆς καταστάσεως τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους ἐγεννᾶτο ἐν τῇ Κωνσταντίνου πόλει παιδίον, οὐτίνος ἢ δρᾶσις προώριστο νὰ περιλάβῃ ἀνοικτὸν ὀρίζοντα.

Ὁ Κωνσταντίνος Καλοκτένης πλούσιος εὐπατρίδης μὴ δυνάμενος νὰ γεννήσῃ ἐκ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας υἱὸν ἠϋξάτο εἰς τὴν Θεοτόκον, ὅτι ἂν εὐχῇ τοῦ ἐκπληρωθῶσι, θὰ ἀφιερῶσθαι τὸν τεχνησόμενον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ αἰτήσις τοῦ ἐξεπληρώθη καὶ μετ' οὐ πολὺ ἡ Μαρία ἐγέννησεν υἱὸν, ὃν ὠνόμασαν Ἰωάννην.

Ὁ υἱὸς ἐπιμέλως ὑπὸ τῆς μητρὸς γαλουχθεὶς καὶ λαβὼν τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς μάθησιν ἡλικίαν ἀπεστάλη

εἰς τὸ σχολεῖον, ἐνθα πάντοτε ἐπρώτευεν. Ἠγαπάτο δὲ
ὑπερβαλλόντως ὑπὸ τῶν διδασκάλων του, οἵτινες προέλε-
γον περὶ τῆς μελλούσης αὐτοῦ δράσεως. Διότι ἡ τῶν ἐγ-
κυκλίων μαθημάτων διδασκαλία ὁπόταν γίνεται πρεπόντως,
ἀναδεικνύει τοὺς μέλλοντας νὰ δράσωσιν ἐν τινὶ σταδίῳ.
Ὁ ἅγιος δ' ὁμοίως ἐνταῦθα ὁμοίως πάντων ἐπεμέλετο γε-
νόμενος οὕτω πρότυπον ἀληθοῦς μαθητοῦ.

Ἀπὸ τοῦ σχολείου ἐξήρπασεν αὐτὸν ὁ πατήρ εἰς δωδε-
κάετη ἡλικίαν καὶ παρέδωκεν (αὐτὸν) εἰς χεῖρας τοῦ Με-
γάλου Δομεστίκου, ὅπως προασκήσῃ αὐτὸν πρὸς τὸ εὖ
μέλλον.

Ὁ Μέγας Δομεστικός τῆς Βυζαντιακῆς Αὐλῆς ἦτο ἐ-
ξέχον πρόσωπον, Δυλαρχὸς τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ στρα-
τιωτικῆς οἴκου Ἀρχηγός, εἶχον δ' αὐτὸν οἱ Βασιλεῖς καὶ
πρὸς διδασκαλίαν τῶν τέκνων τῶν καὶ πρὸς καθορισμὸν τῆς
θέσεως τῶν Ἀριστοκρατικῶν.

Τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἰωάννου, ἐφ' οὗ ἡ μήτηρ εἶχεν
ἀσκήσει δύναμιν μεγαλύτεραν τοῦ πατρὸς, διερωτήσας ὁ
Μ. Δομεστικός καὶ εὖρων ὅτι μεῖζονά εἶχε κλίσιν πρὸς τὴν
Ἐκκλησίαν ἢ πρὸς τὸν Σαράτον, ἵσως διότι ἐκτός τῆς ἐπ'
αὐτοῦ ἐπιδράσεως τῆς μητρὸς ἠκολούθει καὶ τὴν ὑπὸ τῶν
γονέων πρὸς γέννησιν υἱοῦ εὐχὴν, κατέταξεν αὐτὸν, εἰς
τὴν τάξιν τῶν Ἱερομονάχων.

Ὅ,τι πρότερον παρελίπομεν νὰ γράφωμεν πρὶ τῆς εὐ-
σεβείας τοῦ Ἀγίου θὰ συμπεριλάβωμεν ἐν ταῖς ἐξῆς ὡς
προείπομεν ὁ Ἰωάννης ἐγεννήθη κατόπιν εὐχῆς τῶν γο-
νέων του, εἰς ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ἐνέμεινε πιστός, διότι
ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας τρανὰ δείγματα τῆς εὐσε-
βείας του παρουσίασε τὸν πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐσεβῆ ἔρω-
τα, πρὸς ἣν πάντοτε προσήρχετο καὶ ἐψάλλεν ἐγκώμια
εἰς δόξαν τῆς μητρὸς τοῦ Αὐτῶτου τοῦ κόσμου.

Τοῦτο οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ πράττῃ πρὶν δ' ἡ παραδοθῇ
εἰς τὸν μέγαν Δομεστικόν, ἐν ᾧ ἐφαλλε τοὺς χαιρετισμοὺς
τῆς Θεοτόκου μόνος, πλήρης ἀφοσιώσεως καὶ θρησκευτι-

κῆς εὐλαβείας, ἐπιστάσα ἡ Θεομήτωρ ἀοράτως προανήγγ-
γειλε τὸ μέλλον νὰ συμβῇ ὡς πρὸς τὴν δρᾶσιν του εἰπού-
σα «Χαίροις καὶ σὺ τῶν Θηβῶν προστάτα», τοῦτο λέγε-
ται ἐτι ἐξεφωνήθη καὶ τὴν ὥραν ὁ ἅγιος ἔλεγε τὸ «Χαῖρε
νύμφη ἀνύμφευτε».

Μετὰ τοῦτο κατέλαβε τὸν ἅγιον ἐκπληξίς καὶ ὡς ἐκ τῆς
μικρᾶς ἡλικίας του καὶ διότι ἦτο μόνος, ἀλλὰ ταχέως ἐ-
πανέκτησε τὴν ψυχραιμίαν του, διότι ἡ ἀγάπη ἐκβάλλει
τὸν φόβον τελείως, αἱ προσευχαί του ἐδιπλασιάσθησαν πα-
ρακολουθούμεναι ὑπὸ δακρύων εὐλαβείας καὶ ἀφοσιώσεως.

Ἡ τοιαύτη ἐμφάνισις ἐνέπλησε χαρᾶς τὸν Ἰωάννην ὅστις
ἐκποτε ἤρξατο δραστηριώτερον παρασκευαζόμενος διὰ τὸ
ὕψιλον ἀξίωμα, διότι νῦν ἐπίσθη ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ ἐπέδιω-
κε θὰ ἐπέλθῃ κατ' εὐχὴν ταχέως ἢ βραδέως.

Ἡ τότε παντοία διασάλευσις τῶν πεποιθήσεων ἐν τε τῇ
πολιτείᾳ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῶν ἐπεληόντων σταυρο-
φόρων, οἵτινες μετεχειρίσθησαν ἱερὸν ὄνομα, ὅπως βδελυρᾶ
ἔργα τελέσωσιν, ἀπῆτει ἀνδρας ἐκτάκτου ἰκανότητος καὶ
καταπληκτικῆς ἐνεργείας πρὸς ἐμπέδωσιν αὐτῶν.

Ὁ Μητροπολίτης Θηβῶν, οὗτινος ἀγνοεῖται τὸ ὄνομα,
κατὰληθθεὶς ὑπὸ μεγάλης ἀπελπισίας διὰ τὴν γενομένην
ἐπιδρομὴν καὶ τὰς μυρίας ἀρπάγας καὶ καταπιέσεις τῶν
Νορμαννῶν μετ' ὀλίγον χρόνον ἀπέθανεν. Ἐπὶ τὴν ἔδραν
ταύτην ἔδει νὰ προσέλθῃ ἀνὴρ ἐκείνου ἰκανώτερος, ὅπως
ἐπαναφέρῃ τοὺς κατοίκους ἐκ τῶν δυστυχημάτων εἰς τὴν
οδὸν τοῦ Κυρίου διότι ὅπου συμβαίνουν τοιαῦτα ἐπιδρομαὶ
καὶ ὁ διὰ τοῦ ἰδῶτος κτησάμενός τι ἔστω καὶ ἐλάχιστον
στερεῖται τούτου, ἐκεῖ ἐπέρχεται μεγίστη σύγχυσις φρενῶν,
βαρεῖα φράσεις ἐκφεύγουσιν τῶν χειλέων τῶν παθόντων καὶ
ἡ θρησκεία καταπίπτει. Ἐκτός δ' ὁμοίως τούτου καὶ ἡ αἰγ-
μαλώτισις πολλῶν ἐπιφανῶν Χριστιανῶν, ὅπως διδάξωσι
τὴν μεταξουργίαν εἰς τοὺς Νορμαννοὺς, ἀφῆκε τὴν πόλιν ἔρη-
μον ἀνθρώπων, ἂν καὶ πρότερον ἦτο πρωτεύουσα τῆς
Ἑλλάδος.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὴ λαβοῦσα τὸ πρᾶγμα ὑπὸ σοδάρᾳ ἐποψιν ἀπέστειλε μετὰ τινα χρόνον Μητροπολίτην τινά, ὅστις ὁμῶς ἀπέθανε καθ' ἑδὼν ὁ αἰφνίδιος τούτου θάνατος ἀνηγγέλθη εἰς Θήβας οἱ δὲ κάτοικοι ἐπεμψαν Πρεσβείαν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως πρὸς προχείρισιν καὶ ἀποστολὴν νέου Μητροπολίτου. Τοῦτο ἐγένετο ἀμέσως, διότι μεθ' ὅλην τὴν ἐρήμωσιν τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν αἱ ἄλλαι πόλεις δὲν ἔπαυσαν ἀναμένευσαι τὴν ἐκεῖ μετὰβασιν ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς. Ὡς δὲ προηγουμένως εἶπομεν ὁ Μητροπολίτης Θηβῶν ἦτο Ἐξαρχος πάσης Βοιωτίας, ἧς αἱ πόλεις τότε ἤχμαζον, ἐπεβαλλετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πόλεων τοῦ Θέματος ἐλοκλήρου τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Ὡς καταλλήλως λοιπὸν διὰ τὴν Ἑδρὰν πάσης Βοιωτίας ἐθεωρήθη ὁ Ἰωάννης Καλοκτένης, ὅστις μέχρι ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐμόναζεν ἀναμένων τὴν περὶ αὐτοῦ ἀπόφασιν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Οὗτος εἶχε καὶ τοῦτο τὸ προσόν, ὅτι εἶχε κληθῇ ὑπ' αὐτῆς τῆς Θεοτόκου πρᾶστατης τῶν Θηβῶν. Ἡ ἐκλογὴ δ' αὕτη καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρότερον ἀποσταλέντος δὲν ἀπῆρσεν εἰς τὸν Ἰωάννην, ἀλλ' ἔσπευσε πρὸς ἀνάληψιν τῆς Ποίμαντορικῆς ράβδου.

Ἡ ἀναγγελία τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Ἰωάννου ἀκουσθεῖσα ἐν Θήβαις μεγάλην ἐνεποίησε χαρὰν, διότι ἦτο, γνωστὴ ἡ δραστηριότης αὐτοῦ, ὁ δὲ ἐλάχιστος χρόνος ὁ μεσολαβήσας ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως μέχρι τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Βοιωτίαν ἦτο ἱκνὺς πολλὰ διὰ τῆς ταχύποδος φήμης νὰ διασπείρῃ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἔσπευσαν πάντες οἱ Θηβαῖοι πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ σὺν γυναίξῃ καὶ τέκνοις.

Ὡς πρότερον εἶπομεν οἱ ἐπιδραμόντες Νορμαννοὶ διήρπασαν οὐ μόνον τὰς οἰκίας καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν ιδιωτῶν, ἀλλ' ἔθηκαν τὴν μιὰν χεῖρά τῶν κατ' ἐπ' αὐτὰ τὰ ἱερὰ, ἐγύμνωσαν τοὺς ναοὺς καὶ τὰς ἀγίας αὐτῶν εἰκόνας ἀφῆρπασαν.

Τὰ ἀνωτέρω συμβάντα καὶ ὁ σύγχρονος περίπου θάνατος

τοῦ προκτιγχοῦ Μητροπολίτου ὡς καὶ ἡ αἰχμαλωσία τῶν ἐπιφανῶν ἔρριψε τοὺς εὐσεβεῖς εἰς κυκεῶνα τῶν φρενῶν. Ταῦτοχρόνως μάλιστα μετόκησαν εἰς Θήβας ἐκ πληθυσίων πόλεων Ἑβραῖοι κερδοσκόποι, οἵτινες δι' ὀλίγων χρημάτων ἀνεσκεύασαν τὰ διαρπάγέντα ἐργοστάσια καὶ ἀνέλαβον τὴν μεταξουργίαν νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν προτέραν ἀκμὴν μισθούμενοι Χριστιανούς ἐργάτας.

Οἱ Χριστιανοὶ οὗτοι ἐνεκεν τῆς μαστιχούσης αὐτοὺς ἀπορίας ἠναγκάζοντο ν' ἀναλαμβάνωσι παρ' ἐκείνοις ἐργασίαν, ὅπως πορίζωνται τὸν ἐπιούσιον ἄρτον.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη σχέσις τῶν ἀφελῶν Χριστιανῶν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους διέθηκεν αὐτοὺς δουλικώτερον ὅποτε δὲν ἠδύναντο ἀλλαχόθεν νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, διότι δὲν ἦσαν διατεθειμένοι πρὸν τέλεσιν ἄλλων ἔργων ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἡλικίας.

Ἐνεκα τῶν διαγραφεισῶν αἰτιῶν οἱ Χριστιανοὶ εἶχον λησμονήσῃ περίπου τὸ Ἑορτολόγιον, διότι τὰς ἐορτάς ἐκάνον ὡς οἱ διευθύνται καὶ ιδιοκτῆται τῶν ἐργοστασίων, οὐχὶ δὲ οἱ ἐργάται.

Ὡς οἱ κάτοικοι τῶν Θηβῶν εἶχον περιπέσει εἰς ἀληθὴ θρησκευτικὸν λήθαργον, ὅπουθεν ἔπρεπε ν' ἀνευρεθῇ ἐπιδέξιος ἀνὴρ, ὅπως τοὺς ἐξαγάγῃ.

Ἡ θριαμβευτικὴ τοῦ Ἁγίου εἰσοδος εἰς τὴν ἐνδοξὸν πόλιν καὶ μάλιστα κατὰ τὰς δυσχερεῖς ταύτας περιστάσεις ἀπῆτει τοιαύτην παρ' ἐκείνου δραστηριότητα, ὥστε νὰ δειγθῇ ἀνώτερος τῶν προσδοκιῶν τῶν ὑποδεξαμένων αὐτόν.

Ὅθεν εἰσελθὼν εἰς ταύτην ἀμέσως ἤρξατο ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας ἐκείνης.

Κατ' ἐπιθυμίαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὃν εὔρε γυμνὸν καὶ μικρὸν σχετικῶς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ποιμνίου του· ἀμέσως διέταξε τὴν μέχρι θεμελίων κατεδάφισιν καὶ ἀνέγειρσιν αὐτοῦ εἰς μέγεθος καὶ κάλλος ἀπαράμιλλον, τὰ πλεῖστα τῶν ἀπαιτηθέντων χρημάτων αὐτὸς δαπάνησας ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου πατρικοῦ θησαυροφυλακίου.

Τὸν ναὸν τοῦτον ἐκόσμησε διὰ πολλῶν τοιχογραφίῶν,
αἵτινες παριστῶν πολλὰς ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ ἀναφε-
ρομένων σκηνῶν· ἄνωθεν δὲ ἐσκέπασε διὰ μολυβδίνων
πλακῶν.

Ἡ ἡλικιωτάτῃ αὕτῃ μέριμνα ἡ γοργῶς μετὰ τὴν ἀφίξιν
τοῦ Ἰωάννου συντελεσθεῖσα, ἡ πατριωτάτῃ αὐτοῦ διδα-
σκαλία καὶ ἡ ἀπαυστος ἐλεημοσύνη ἠνάγκασε πολλοὺς τῶν
Ἑβραίων νὰ ἀσπασθῶσι τὸν Χριστιανισμόν, τοὺς ἄλλους
κατέστησε ἡπιωτέρους πρὸς τοὺς ἐργάτας προσέδωκε δ'
αὐτῷ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νέου Ἑλεήμονος.

Νῦν ἀνεξφογόνῃ ἡ παλαιόθεν ἀκμάσασα βιομηχανία,
ἀνεπτύχθη τὸ ἐμπόριον, δὲν ἐδυστύχουν οἱ πρότερον πτωχοὶ
ὄντες, διότι τοὺς εὐσεβεστέρους ὑπεστήριξεν αὐτὸς δι'
ἰδίων του χρημάτων.

Δὲν ἠρκέσθη δ' ὅμως εἰς μόνὰ ταῦτα ὁ Ἅγιος, ἀλλ' ἐπε-
τέλεσε πολλὰ καὶ ποικίλα ἔργα, ὧν ἕνεκα ἡγάπηθη ὑπὸ
τῶν Θηβαίων ὑπὸ δὲ τοῦ Θεοῦ ἐτοποθετήθη εἰς τὴν χερεῖαν
τῶν Ἀγίων.

Ἐπετέλεσεν ἐν τῇ πόλει ἔργα ὑψίστης ὠφελείας.

Καὶ πρῶτον μετέφερε τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Ἰσμηνοῦ
εἰς τὴν πεδιάδα, ἐξ ὧν ποτίζεται ἄχρι τοῦδε ὀλόκληρος ἡ
γόνιμος χώρα τῶν Θηβαίων σὺν τοῖς προαστείαις, Πυρίφ
καὶ Ἀγίοις Θεοδώροις καὶ ἀποδίδει καρποὺς πολλοὺς· χρη-
σιμοποιηθέντα καὶ ὡς κινητήριος δύναμις πλείστων ὑδρο-
μύλων. Ἡ μεταφορὰ τῶν ὑδάτων μετέβαλεν ὀλοτελῶς
τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὁ νέος δὲν διετήρησε
τὸ παλαιὸν ὄνομα, ἀλλ' ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου κλη-
θεὶς Ἀγιάννης· ἐν ᾧ δὲ τοιοῦτον ἔργον ἐπέρανε πρὸς ἁρ-
δουσιν τῆς χώρας τῶν Θηβαίων καὶ προαστείων παραλ-
λήλως συνήρῃσε τὰ ὕδατα διαφόρων πηγῶν, αἵτινες μέ-
χρι τοῦδε οὐδεμίαν ὠφέλειαν παρείχον, καὶ ταῦτα μετή-
νεγκεν εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀναφέρει βιογραφία τις τοῦ Ἁγίου,
ἐξ ἧς ἀποσπάσματα μόνον ἐσώθησαν «εἰσήγαγε δὲ καὶ
ὕδατα πάνυ εὐκράτα ἐν τῇ πόλει» καὶ «τὸν ροῦν τῶν ὑδά-

των τοῦ Ἰσμηνοῦ ποταμοῦ μετέτρεψε πρὸς τὴν πεδιάδα»·
μετὰ δὲ ταῦτα, ὅπως τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου μείνῃ ἀνεξάλει-
πτον, φκοδόμησαν οἱ Θηβαῖοι ναὸν εἰς μνήμην αὐτοῦ ἀκρι-
βῶς κατὰ τὴν θέσιν ἐκείνην, ἐξ ἧς ἐγένετο ἡ μεταφορὰ
τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰσμηνοῦ πρὸς τὴν πεδιάδα. Ἐρείπια τοῦ
ὁποίου σώζονται ἔτι.

Ἡ τῶν ἐργῶν τούτων ἐκτέλεσις δὲν ἐκόρεσε τὸν Ἅγιον
τῆς πρὸς ἐλεημοσύνην κλίσεώς του, ἀλλ' ἐκάστοτε εἰς μεί-
ζονα προέτρεπεν αὐτόν, διότι ἠρύετο τὴν εὐδαιμονίαν ἀπὸ
τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων· αἱ καθ' ἐκάστην ἐπιφανόμεναι
ἀνάγκαι τῆς πόλεως, ὡς ἐκ τῆς τῶν πολλῶν συρροῆς, ἡ
πλήμυρς τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν πτωχῶν ἡ δυστυχία, τῶν
γερόντων ἡ γυνότης καὶ ἀξιοδάκρυτος κατάστασις προή-
γαγε τὸν Ἅγιον εἰς τὴν ἐπινόησιν ἰδρύσεως πολλῶν εὐερ-
γετικῶν καταστημάτων.

Ἰδρύσε Γηροκομεῖον κοινόν, ἵνα προλάβῃ τὸ ἄτοπον πολ-
λῶν τέχνων, αἵτινα καταλείπουσι τοὺς γονεῖς αὐτῶν ἀστέ-
γους εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τοῦ ἀνέμου πνοῆς· διότι τὸ ἄτο-
πον τοῦτο ἀνηθίκους τοὺς ἀνθρώπους ποιεῖ πρὸς τὸ θεοῖ-
τατον ἐν τῷ κόσμῳ, πρὸς τοὺς γονεῖς, οἵτινες ἔδωκαν ἡμῶν
τὴν ἐν τῷ ἡλίῳ τούτῳ ὑπαρξίν.

Ἐκτίσε Πτωχοκομεῖα πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀστέγων
πτωχῶν, οἵτινες περιεφέροντο ἀνὰ τὰς ὁδοὺς γινόμενοι ду-
στυχεῖς καὶ ἀναγκάζοντες τοὺς ἄλλους νὰ μένωσιν ἄεργοι·
ἐγένοντο οὕτως αἱτιοὶ μεγίστου κακοῦ.

Τῶν νοσοκομείων ἡ ἰδρυσις διὰ πόλιν τοιαύτην φαίνεται
ἡμῶν τοσοῦτον ἐπιτυχής, καθ' ὅσον ὁσάκις συμβαίνουσι μο-
λυσματικαὶ τινες νόσοι τὸ εὐμετάδοτον αὐτῶν ἐκθέται εἰς
κίνδυνον ὀλοκληρῶς οἰκογενείας καὶ πόλεως.

Τὴν μεγίστην δὲ ὅμως ἔλλειψιν παντὸς πράγματος τότε
δύναται τις νὰ νοήσῃ ἀκριβῶς, ὅποταν ἀπολέσῃ αὐτό, ὅπερ
πρότερον εἶχε.

Ἡ σημερινὴ λειψυδρία ἡ καταπρύχουσα τὴν Ἑλλάδα
παρέχει εἰς ἡμᾶς μείζονα τὴν αἴσθησιν τῆς μεταφορᾶς τῶν

υδάτων εἰς τινὰ πόλιν.

Ἡ χρῆσις τοῦ ὕδατος καθαρίζει τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν μόλυσμάτων, ἅτινα ἐπικολλῶνται ἐπ' αὐτοῦ, εὐφραίνει τὰς καρδίας, ὅταν εἶναι καθαρὸν καὶ εὐκρατον οἶον τὸ ἀνωτέρω προσδίδει εἰς τὰς πόλεις τὴν ἀρωματικὴν εὐωδίαν τῶν φυομένων δένδρων, ἅτινα παρέχουσι φιλοκαλίαν καὶ εὐρωστα καθιστάμενα πρόκεινται σεμνὰ παραδείγματα πρὸς μίμησιν εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ κατὰ μὲν τὸ θέρος παρέχουσι τὴν ζωοτρόφον σκιά των, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἐμποδίζουσι τὸν μακρόθεν πνέοντα ψυχρὸν ὄρορᾶν προσδίδοντα εἰς αὐτὸν τὴν εὐωδίαν καὶ ἡπιότητα τῆς θαλασσίας αὔρας.

Ἀνέπτυξε δὲ πρὸ παντός τὴν φυτεῖαν τῶν μορεῶν καὶ ἔδειξεν εἰς τὸ ποίμνιόν του ὅτι τὸ παραγόμενον φύλλον καθίσταται ὠφελιμώτατον πρὸς τὴν σιροτροφίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἔργων τούτων ἐποπτεία τοῦ Ἀγίου ἦτο αὐστηρά καὶ ἐπιμελής, δὲν ἀπήρχετο δὲ τοῦ ἔργου ἅμα τῇ τελευτῇ τοῦ ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ αὐτὸς τὸν τόπον ἐκλέγων ἐφοίτα συχνότερον παντός ἄλλου πρὸς ἐπιβλεψιν τῆς καλῆς ἐκτελέσεως καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς ἐπιθάρρυνσιν τῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἰδρύμασι νοσηλευομένων ἢ ἐργαζομένων.

Δὲν ἄφινε τὸ πλοῖον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀνέμων καὶ τῆς τρικυμίας, ἀλλ' ὡς ἐπιδέξιός κυβερνήτης προεφύλαττε τοῦτο μήπως συντριβῇ κατὰ τῶν βράχων τῆς κινδυνώδους πορείας.

Ὁ Μητροπολίτης τῶν Θηβῶν καὶ Ἐξαρχὸς πάσης Βοιωτίας δὲν παρέβλεψε καὶ τὸ ζήτημα ἰδρύσεως Παρθενῶνος.

Οἱ κῆνόνες οἱ συνοδικοὶ εἶχον ἐπιτρέψει καὶ τὴν ἰδρύσιν Παρθενῶνων ἐν ταῖς πόλεσι, τὴν δ' ἀπόφασιν ταύτην τῶν Ἀγίων Πατέρων ἔθιγεν εἰς ἐνέργειαν ὁ Ἅγιος Θηβῶν.

Κατὰ τὸν ἐρμηνευτὴν τῶν Συνοδικῶν κηνόνων Θεόδωρον τὸν Βαλσαμών, ὅστις ἤχημασε μετὰ τὸν Ἰωάννην Καλοκτένην. «Μόνος δὲ ὁ Ἅγιος ἐκεῖνος Μητροπολίτης Θηβῶν, ὁ Καλοκτένης, ἐποίησε Παρθενῶνα εἰς Θήβας, καὶ ἔταξε παρ-

θεῖον ἐπ' αὐτῷ λαίκα· δι' ὃ καὶ ἔστι τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ αἰωνίζον καὶ χάρις τούτου· εἰ δὲ θέλεις εἰπεῖν τὰς ἀσκητρίδας τοιαύτας παρθένους οὐδὲν εὐρήσεις ἐμποδῶ, εἰ μήπω θέλεις ταύτας παρεικᾶσαι ταῖς μονάζουσιν διὰ τὴν ἀπόκασιν καὶ τὰς ἐπὶ ἐκκλησίας συνθήκας αὐτῶν».

Ἡ ἰδρύσις τοῦ Παρθενῶνος τούτου ἀπεβλεπεν ἐν πρώτοις μὲν εἰς τὸ τῆς θρησκείας μέρος, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς πρακτικώτατους κοινωνιολογικοὺς σκοποὺς· αὗται λέγει ὁ ἐρμηνευτὴς ὅμοιαι μὲν δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι πρὸς τὰς ἀσκητρίδας, οὐχὶ δ' ὅμως καὶ πρὸς τὰς μονάζουσας· ἡ περιγραφή τῆς διαφορᾶς ταύτης σαφῶς καθορίζει τὴν ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον ἀπόβλεψιν τοῦ Ἀγίου, ὅστις δὲν ἔθιγε μονάζουσας, ἦτοι μὴ ἐργαζομένας, ἀλλ' ἀσκητρίδας μὲν ἐργαζομένας δὲ ἐν τῇ πόλει. Ἐπειτὰ τοῦτο καὶ ἀσφαλιστικὸν διὰ τὰς ἀσκητρίδας ἦτο, διότι ἐν τοῖς περιχώροις ὡς ἐκ τῆς προηγηθείσης ἐπιδρομῆς ἐξέλιπεν ἡ ἀσφάλεια καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ ἀόπλων γυναικῶν· αἱ μονάζουσας ὡς ὁ Βαλσαμών λέγει ἀπέκειρον τὰς ἑαυτὰς κόμας ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῆς φράσεως «εἰ μήπω θέλουν παρεικᾶσαι ταύτας ταῖς μονάζουσιν διὰ τὴν ἀπόκασιν καὶ τὰς ἐπὶ ἐκκλησίας συνθήκας αὐτῶν» δὲν ἦσαν λοιπὸν αἱ ἐν τῷ Παρθενῶνι μονάζουσας, ἀλλ' ἐδέχοντο καὶ ἄλλας παρθένους ἰσως πρὸς διδασκαλίαν. Ὁ Παρθενῶν οὗτος καθ' ἡμᾶς ἦτο σχολεῖον κορασίων, ἐπειδὴ δι' ἐν ἐκείναις ταῖς χρόναις τὰ μάλιστα ἐν τοῖς τοιοῦτοις σχολείοις τὰ ἱερὰ ἐδιδάσκοντο γράμματα, ὠνομάσθη Παρθενῶν ἢ τοιαύτη σχολή.

Αἱ παρθέναι αἱ μονάζουσας ἀπεμαχρύνοντο τῆς πόλεως, δὲν ἔβλεπον ἀνθρώπους, ἐνόμιζον ὅτι ἡ ἐρημος προσδίδωσιν αὐταῖς παρηγορίαν, ἐθαύμαζον τὰς ἵπταμένας μελίσσας, αἵτινες πανταχόθεν τὸ μέλι συνάγουσαι συγκομίζουσιν εἰς τὰς τῶν κυρίων ἀποθήκας, δὲν ἐμιμοῦντο δ' ὅμως αὐτὰς κατὰ πάντα.

Αἱ δ' ἀσκητρίαι ἐργαζόμεναι ὑπὲρ τῶν πασχόντων, τὰ πάντα δ' ὅσα ἔχουσι παρέχουσαι εἰς αὐτοὺς μόνον τὸν

ἄρτον ἢ μετὰ χορτοῦ τινὲς τρώουσιν. Τοιαύτας παρθεύσασεν ὁ Ἰωάννης καὶ τὰς παρθένους, αἵτινες ἐργάζοντο χάριν ολοκλήρου τῆς πόλεως καὶ ἐτελείουν τὰ καλλιτεχνικά αὐτῶν κατασκευάσματα εἰς τὸ παγκόσμιον ἐμπόριον πρὸς δόξαν τοῦ Ἀγίου, οὗτινες τὸ μνημόσυνον ἐστὶν αἰωνίζον.

Ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ προεπαιδεύοντο πασῶν τῶν οἰκογενειῶν τὰ κοράσια οὐ μόνον διὰ τὸν ἀσκητικὸν βίον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν οἰκογενειακόν, διότι κατὰ τὰς ποτὲ ἐπικρατούσας δοξασίας τὰ κοράσια καὶ ἐν γένει τὰ τέκνα πασῶν τῶν οἰκογενειῶν ἔπρεπε νὰ ἀκούωσι τακτικώτατα τὰς ἀγίας Ἰβραφῆς, ἀποδείξεις δὲ τούτου εἶναι ὅτι καὶ πολλοὶ βασιλοῦπαιδες ἠσπάζοντο τὸν τοιοῦτον βίον παρέχοντες τὰς ἑαυτῶν περιουσίας εἰς ἀγαθοεργὰ μοναστήρια. Τοιαύτη εἶναι ἡ ὁράσις τοῦ Ἀγίου ἐν Θήβαις ἐκ τῶν ἐλίγων περὶ αὐτοῦ προχείρων μαρτυριῶν.

Κατὰ τὴν ἐν Θήβαις τοπικὴν παράδοσιν ἡ σωζομένη τῆς Θεομήτορος εἰκὼν εἶναι χειρόπλασμα τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, ὅστις ἐδίδαξεν ἐν Θήβαις, ἐνθα καὶ ἀποθανὼν ἐτάφη, τὰ δ' Ἅγια αὐτοῦ λείψανα μετεκομίσθησαν εἰς Βιζάντιον κατὰ διαταγὴν τοῦ Κωνσταντος, υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἡ εἰκὼν αὕτη σφύζεται ἀληθῶς Χριστιανικὸν καιρὸν ἐν τῷ Ναῷ τούτῳ.

Ὁ ναὸς οὗτος τῆς Θεοτόκου, ἡτο Μητροπολιτικὸς τῶν Θηβῶν καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς χρόνους τῆς Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι. Ἀναφέρεται δὲ πού λόγου γενομένου περὶ τῆς στέψεως τοῦ δουκὸς Γουίδωνος, ὅστις ἐνηλικιώθη ἐν ἔτει 1294, ὅτε πρὸς τελετὴν τῆς στέψεως ἐκλήθησαν πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Βαρῶναι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες ἡγεμόνες τῆς Μεγαλοβλαχίας, μέλλοντες πάντες νὰ λαβῶσι πλοῦσιζ δῶρα, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀγίου ἀνοικοδομηθεὶς οὗτος ναὸς ἦτο μεγαλοπρεπέστατος.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Μητροπολίτου πάσης Βοιωτίας τότε βαλίστα ἀνῆλθεν εἰς περιωπὴν, διότι κατάρθρωσαν οἱ Θη-

βαῖοι ταῖς ὁδηγίαις τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου νὰ ἀναπτύξωσι τὴν βιομηχανίαν καὶ πρὸ ἐμπόριον εἰς τὸ ἑπακρον, κατέστησαν τὴν ἑαυτῶν πόλιν ἐξάκουστον.

Ὁ Ἅγιος τόσαῦτα ἐπιτελέσας καὶ ἀνεγείρας Μουσεῖον τῆς ἑαυτοῦ σεμνοπρεπείας καὶ ἀγιότητος εἰς τοὺς Οὐρανούς ἀπεκοιμήθη πρὸς δόξαν τῆς προστατευούσης αὐτὸν Παρθένου καὶ τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Ὡς βλέπομεν δὲν ἐπεδίωκε τὴν ἀπομόνωσιν ἑαυτοῦ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἄλλων ἰδιον πλοῦτον ἐθεώρει. Ἐὰν ἐπεδίωκε τὴν ἡσυχίαν πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχε κλεισθῇ καὶ αὐτὸς εἰς πολυτελὲς τι Μοναστήριον.

Ἡ τοιαύτη καθ' ὅλον τὸν βίον τοῦ Ἀγίου μέριμνα τοσοῦτον ἀνύψωσεν αὐτὸν ἐνώπιον τῶν καρδιῶν τῶν Θηβαίων, ὥστε οὗτοι δι' ἀδείας ἐκκλησιαστικῆς ἀνῆγειραν εἰς μνήμην αὐτοῦ μεγαλοπρεπῆ ναόν, ὅστις ἔκειτο εἰς τὸ κέντρον τῆς ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐπαυξηθείσης καὶ ἀκμασάσης πόλεως.

Ἐν τούτῳ τῷ ναῷ κατετέθησαν τὰ Ἅγια αὐτοῦ Λείψανα, ὧν ἡ ἐπὶ τῶν πασχόντων εὐσεβῶν θεία ἐπενέργεια παρείχεν ἰάματα καὶ θεραπείας, ἐὰν μετ' εὐλαβείας προσήρχοντο.

Πλὴν τῆς τοῦ Ἀγίου εἰκόνος, ἣτις σφύζεται ἐν τῷ ἐσχάτως δαπάναις τῆς Α. Μ. Βασιλίσσης ἀνεγερθέντι κοινοτάτῳ ναῷ ἐπὶ τῆς θέσεως ἐν ἣ ἔκειτο ὁ προρρηθεὶς ἀρχαιότατος τοιοῦτος ὑπῆρχε καὶ τοιχογραφία ἐν τινὶ ἄλλῳ ναῷ ἐν κατακόμβῃ ἣτις εἶναι ἐρείπιον ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν μνήμην τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης.

Οὕτως ὁ Ἅγιος Θηβῶν καὶ ἐξάρχος πάσης Βοιωτίας γεννηθεὶς ἐν Βυζαντίῳ καὶ χριστιανικώτατα ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ πόλει ἀνὰτραφεὶς δὲν διέμεινε μοναχός, ὅπως ἡσυχασὴ καθ' ὅλον τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἀλλὰ καὶ ἀρίστης παιδείας τυχὼν ἐσπευσεν ἐκεῖ, ἐνθα ἡ φωνὴ τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συμφέρον τῆς Μεγάλης Πατρίδος ἐκάλει αὐτόν. Διότι δυνάμεθά ἀσφαλῶς νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, ἂν μὴ ὁ Ἅγιος ἐκάθητό

ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ δοξαθείσης Ἰδρας, αἱ Θῆβαι σήμερον οὐ μόνον πόλις δὲν θά ἦσαν, ἀλλ' οὐδὲ χωρίον οὐδὲ θά ἐμαρτυροῦντο τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν Θεμέλια.

Ἐκ τοῦ βίου αὐτοῦ κρίνοντες τὸν Ἅγιον εὐρίσκομεν αὐτὸν εὐσεβῆ μὲν ἀπ' αὐτῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ φιλόανθρωπον, φιλοπάτριδα δὲ καὶ πλήρη αὐταπαρνήσεως πρὸς τὸ καθήκον ἀπὸ τῆς νεανικῆς.

Τοιοῦτοι Ἱεράρχαι ποιμαίνοντες τὰς πόλεις ἐμβάλλουσιν εἰς τὰ στήθη τῶν διδασκόμενων τὴν εὐσέβειαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ.

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ ὁ Ἑλληνισμὸς οὐδέποτε ἐστερήθη τῶν Μεγάλων τέκνων του, ἀλλ' ὡς Λερναία Ἴδρα πλείονας ἀνέφυνεν ἔπου εἰς ἡ ὀλίγοι τινὲς ὑπὸ τῆς κακῆς μοίρας ἀπώλοντο.

Οἱ Θηβαῖοι καὶ πάντες οἱ Βοιωτοὶ πρέπει νὰ σεμνύνωνται διὰ τὸν ἀδάμαντα τοῦτον τῆς χώρας των, ὅστις ἐπ' ὀλίγον ἀναφανείς συμπασάν τὴν ἐκείνων χώραν κατήρυγασεν· νὰ χαίρωσι δὲ, διότι, ἂν ἡ ἀρχαιότης ἀνέδειξε τὸν ἐκ τῆς Καδμεΐας Πίνδαρον, καὶ οἱ σκοτεινοὶ τοῦ μέσου αἰῶνος παρ' αὐτοῖς χρόνοι κατηρυγᾶσθῃσιν διὰ τοῦ σελασφόρου τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας κήρυκος Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένου.

Τὸν λαμπρὸν τοῦ ἁγίου βίον ἐπεσφράγησεν ὁ εἰρηνικὸς ἐν Χριστῷ θάνατος ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπώντων καὶ θρηγούντων αὐτὸν Θηβαίων οἵτινες δεόντως ἐτίμησαν καὶ τιμῶσι τὸν Ἅγιον Ἰωάννην Καλοκτένην κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀποκοιμήσεώς του συμβάσης τὴν 29 Ἀπριλίου.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ φαεινοῦ τούτου τῶν Βοιωτῶν ἀστέρος τοῦ μετὰ θαυμασίας αὐταπαρνήσεως ὑπερασπισαμένου τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ καὶ τὴν ἐνδοξὴν πόλιν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ κατὰ τε τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἤρξατο καταρρέουσα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθερία.

Τούτου τὸ παράδειγμα ἀκολουθοῦντες καὶ ἡμεῖς φιλόρροτοι χριστιανοὶ δυνάμεθα νὰ καταστῶμεν ἐπαμίλλοι τοῦ ἁγίου διὰ τῆς εὐσεβείας καὶ χρηστότητος, οὗ ταῖς ἰκεσίαις ὁ θεὸς δῶν ἡμῶν τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΩΝ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΤΕΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Τῇ κθ' Ἀπριλίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν
τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου
τοῦ Καλοκτένου Μητροπολίτου
Θηβῶν τοῦ νέου ἐλεήμονος.

Ἐσπέρας τὸ Μακάριος ἀνὴρ εἰς
τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ψάλλομεν ἐκ
τοῦ Πεντηκοστάρχου β' καὶ τὰ πα-
ρόντα τοῦ ἁγίου δ'.

Ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τὸν Ἰωάννην προθύμως δεῦτε τιμήσωμεν τὸν τῆς ἡμῶν πατρίδος, ἱερὸν ἀρχιεπίσκοπον, τὸν ἄκακον καὶ πρᾶ-
ον καὶ συμπαθῆ, καὶ ἀπλοῦν καὶ ἡσύχιον, καὶ ἐλεήμονα νέ-
ον καὶ πρεσβευτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν πανάριστον.

Ὁ Ἱερός ἀρχιεπίσκοπος Θηβῶν ὁ πρόεδρος, ὁ νέος ἐλεή-
μων, Ἰωάννης ὁ κτήτωρ, τιμάσθω ἐπαξίως ὅτι καὶ
ζῶν, τῶν πενήτων ἐκήδετο, καὶ μετὰ τέλος πρεσβεῖ
τῷ λυτρωτῇ τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Οἱ τῶν Θηβαίων σε παῖδες τιμῶντες ἅγιε, ἀντήγειρον ἐκ βάρβρων, εὐλαβείᾳ καὶ πόθῳ, τὸν ἅγιον ναόν σου, ἐν ᾧ ἔσαι τὴν λατρείαν τοῦ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες δοξαζουσί σου ἡμῖν, τὸν δοξάσαντά σε Κύριον.

Ἀγαλλιᾶται καὶ χαίρει πανηγυρίζουσα, ἡ τῶν Θηβαίων πόλις, ἐν τῇ θεείᾳ σου μνήμῃ, πλουτήσασα καὶ γὰρ σε ποιμένα αὐτῆς καὶ προστάτην θερμότατον, ἐκ πειρασμῶν καὶ κινδύνων παντοδαπῶν, ἐκλυτροῦται ταῖς πρεσβείαις σου.

Δόξα ἡχος πλ. β.' τοῦ Ἁγίου

Ἐξέλαμψε σήμερον τοῦ Ἱεράρχου ἡ μνήμη, καταυγάζουσα πιστῶν τὰς διανοίας καὶ εὐφραίνουσα Θηβαίων τὰς καρδίας· ἐν ἡ συνελθόντες οἱ πιστοί, πνευματικῶς πανηγυρίζομεν, καὶ τὸν ἐν μέσῳ ἡμῶν ἀοράτως παρεστῶτα ἱεράρχην καὶ προστάτην, ἁσματικοῖς ἐγκωμίοις ἀνευφημοῦμεν, τὸν σωτῆρα Κύριον δοξαζόντες, τὸν σώζοντα ἡμᾶς ταῖς ἰκεσίαις αὐτοῦ.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος. Φῶς ἱλαρόν,
τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ
ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὖρε σοφίαν καὶ θνητός ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὐγνωστός ἐστι πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ· πᾶν δὲ τιμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματός αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη· νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φέρει. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἔρω·

καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προέμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων· Ὅτι ἐγὼ ἡ Σοφία κατεσκεύασα βουλήν, καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν, ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς· Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὕρησούσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαιδεῦτοι ἐνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἔρω· καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά· Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὕρισκous γινώσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθῆσεσθε πνεύματος.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα

Στόμα δικαίου ἀποσταζει, σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται· χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐπίστανται χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν καταστρέφεται. Ζυγαὶ δολιοῦ βδελυγμὰ ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ· Οὐδ' εἰς εἰσέλθῃ ὕbris, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία στόμα δε ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. Τελειότης εὐθέων δὲ γήγρει αὐτοὺς, καὶ ὑποσκελισμός ἀθετούντων προνομεύσει αὐτοὺς. Οὐκ ὠφελήσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ρύσεται ἀπὸ θανάτου. Ἀποθανῶν δίκαιος ἔλιπε μετὰ μελόν· πρέχειρος δὲ γίνεταί καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοσμεῖ ὁδοὺς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ρύσεται αὐτοὺς, τῇ δὲ ἀβουλίᾳ ἀλίσκονται παρὰ νόμον. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ἔλλυται ἐλπίς· τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ἔλλυται. Δίκαιος ἐκ θύρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβὴς, ἐν στόματι ἀσεβῶν παγίς· πολίταις, αἰσθητοῖς δὲ δικαίων εὐδοκία. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατάρθεται πόλις, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα. Ἐν

εὐλογία εὐθέων ὑψωθήσεται πέλις, σπόμετι δὲ ἀσεβῶν κατασκαρῆσται. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεής φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἥσυχον ἄγει.

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα. (Κεφ. 6' 7-10)

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀνὴρ ἐτῶν μεμέτρηται· πολὺ δὲ ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος τῷ Θεῷ γενόμενος ἤγαπήθη, καὶ ζῶν μετὰ ἀμαρτωλῶν μετετέθη, ἡρπάγη μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἡ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυρεῖ τὰ καλὰ καὶ ρευβατμός ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἀκακόν· τελειωθείς ἐν ἐλπίδι ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ.

Ἦχος πλ. α' χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίρει ἡ τῶν Θεβαίων πληθὺς, τὴν παναγίαν ἐρτάζουσα μνῆμιν σου, ἐκλάμψαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἱερῶν ἑορτῶν, τῆς ἐνδόξου θείας ἀναστάσεως, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ ἐν γῇ σε δεξάσαντος, οὗ τῇ μιμήτῃ ὡς ποιμὴν ἀληθέστατος, ὑπερέλαμψας, ἀρετῶν ταῖς λαμπρότησιν, ἔθεν καὶ τὰ συστήματα, πρὸς ὕμνον διΐχαιρας, τοῦ ἐν ὑψίστοις ἀπαύστως, δοξαζομένου δεσπότου σου, ὃν νῦν ἐκδυσώπει, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων ὑπὲρ τῆς κοίτης σου.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου

Χαίρει ἱεραρχῶν ὁ χορὸς, ἡ τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Λαμπήγυρις, ἀπάντων τε τῶν ἁγίων ὁ Θεοφόρος ἑσμός, συνοικόν Σε ἔχων καὶ ὁμόσκηνον, μετ' ὧν συμπάρισται, ἱεράρχα θεαπίσις, καὶ συγχορεύεις ἐν ὑψίστοις γῆ-

θόμενος, καὶ τὴν ἀληκτον χαρμονὴν ἐμφορούμενος, ἧς καὶ ἡμεῖς ἀξίωσον, ταῖς θείαις πρεσβείαις Σου, Θεομακάριστε πάτερ, τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν μνήμην Σου, καὶ ρῦσαι κινδυνῶν καὶ παντοίων ἀλγυδῶν καὶ περιστάσεων.

Στίχος. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύδονται.

Υαίροις τῶν ὀρφανῶν ὁ πατήρ, τῶν πενομένων ἡ τροφή· ἢ ἀδάπανος, τοῦ γῆρως ἡ βακτηρία, χειμαζομένων λιμῆν, τῶν ἀδικουμένων ἡ βήθεια, ἐλέους τὸ πέλαγος, συμπαθείας ἡ ἄβυσσος, δικαιοσύνης ὁ κανὼν ὁ εὐθύτατος, ὁ ἰσαγγελὸς καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος χαίροις ὁ ἐτοιμότατος, καὶ πρέσβις θερμότατος, τῶν αἰτουμένων σε πάτερ, καὶ εὐλαβῶς μεμνημένων σου, Χριστὸν ἐκδυσώπει ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀδξα τοῦ Ἁγίου ἤχος πλ. δ'.

Ἡς ἐπταπύλου τὸ κλέος τοῦ Βυζαντίου τὸ καύχημα, ἱερῶν ὀρφανῶν καὶ πενήτων τὸ μέγα παραμύθιον, ἱεραρχῶν τῶν Θεβῶν Ἰωάννη Θεοπίσις, ἀξιοχρέως εὐφημοῦμέν Σε, Διὸ, καὶ πόθῳ τιμῶντες τὴν πανίερρον μνήμην σου, ἐκλάμψαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως, εὐσεβοφρόνως δοξαζόμεν, τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Θεὸν ἡμῶν τὸν σώζοντά ἡμᾶς ταῖς ἡμέραις σου.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Νῦν ἀπολύεις, Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου ἤχος δ'.

Ἦκ μέσης τῆς Κυρίου ἐπιποθήσας ψυχῆς, κατὰ ρέοντα ἱερουργίας καὶ ἐπιπόνῳ ζωῇ τὴν σάρκα ἐξέτρεξας, ἔσπευσας ἱεράρχα Βιωτῶν Ἰωάννη, φίλος Χριστοῦ γενέσθαι διὰ σῆκτον πενήτων, διὸ καὶ νέος ἐλεήμων ἐκλήθης μακάριε.

Τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἀιὴν ἰδιόμελα ἤχος α'.

Θερχίῳ βουλήματι, ἀνέθεν ἡ παντάνασσα μητροπάρθεος, ἱεράρχην Σε Θεβῶν προσεφώνησεν, ὁπηγνίσαι τὰς εὐχὰς καὶ τοὺς ὕμνους, ταύτῃ ἀνέπεμψες ἐν ἀγρό-

πνοῖς στάσειν· ὅθεν καὶ ἀνάβας ἐν τῇ θείᾳ περιόπῃ, ἐξέλαμψας ἐν ἔργοις καὶ διδάγμασι, πτωχεῖαν δι' ἀγάπην πενήτων κτησάμενος· καὶ νῦν μεταστας πρὸς οὐρανόν, ἀπολαμβάνεις τὸν μισθὸν τῶν καμάτων σου καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου, Ἰωάννη ἐλεήμων, μακάριε.

Ἦχος ὁ αὐτός

Πνευματικὴν χορεῖαν σήμερον πιστοί, δεῦτε συγκροτήσωμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἱεράρχου καὶ θεοφόρου πατρὸς, μιμούμενοι αὐτοῦ τὴν ἰλαρότητα, τὸ πρᾶον καὶ φιλόνητον, δι' ὧν ἐλαμψεν ὡς ἥλιος τοῖς πέρασιν, ὁ τῶν Θηδῶν προστάτης καὶ πρόμαχος, θεῖα ψήφῳ ἀναδειχθεὶς, καὶ Χριστῷ τῷ δι' ἡμᾶς ἀναστάντι βοήτωμεν, τοῦ ἱεράρχου πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνευσον τὸν κόσμον Σου καὶ σῶσον πᾶς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος ὁ αὐτός.

Ἰεράρχα μέγιστε, ποιμενάρχα τῶν Θηδῶν, καὶ πιστῶν ἐγκαλλώπισμα, Σὺ ἐν ἀρεταῖς διαπρέψας καὶ τῷ Θεῷ οικειωθεὶς ἐπαξίως ἐκλήθης ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς χάριτος, ἐντεῦθεν δ' ἐξακοντίζων ὡς ἀστραπή, τὰς ἀκτίνας τοῦ ἐνοικοῦντος σοι Ἀγίου πνεύματος, τοὺς ἐν τῷ ζόφῳ τῆς ἀγνοίας διατελοῦντας καὶ ἰουδαίζοντας πιστοὺς, ταῖς διδαχαῖς σου ἐφώτισας οὖς καὶ προσήγαγες Χριστῷ κεκαθαρμένους ὡς εὐῶδες θυμίαμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου ἤχος πλ β'

Δεῦτε πιστοί, τοῦ Βυζαντίου τὸ θέλημα, καὶ Βοιωτίας τὸ μέγιστον ἐγκαλλώπισμα, εὐφρημήσωμεν ἅμασιν, Ἰωάννην τὸν νέον ἐλεήμονα· οὗτος γὰρ ἐν τῷ ὕψει τῆς ἀρχιερατείας διαπρέψας τῇ θεῇ ψήφῳ, τὴν ἐκκλησίαν κατεκόσμησε τοῖς θείοις διδάγμασιν, αὐτουργὸς γενόμενος ἱερῶν κατορθωμάτων, δι' ὧν καὶ δεδεχαστάι παρὰ τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ δοξάσαντος τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· τροπάριον τοῦ ἁγίου τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος δις καὶ ἀπαξ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὁρθρον

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν Καθίσματα.

Ἦχος α' Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ποιμένα σε Θηδῶν, καὶ προστάτην τιμῶντες, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν μὴ κενούμενον πλοῦτον, ἀξίως δοξάζομεν, τὴν πανέρον μνήμην σου, ἣν ἐδόξασεν ὁ τῶν ἀπάντων Δεσπότης, ὃν ἰκέτευε ἐκ πειρασμῶν καὶ κινδύνων, σωθῆναι τοὺς δούλους σου.

Δόξα τὸ αὐτὸ, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν Καθίσματα.

Ἦχος γ' Τὴν ὠραιότητα τῆς πορθενίας.

Τὴν κηρότητα πάτερ τοῦ βίου Σου, καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς πολιτείας Σου, ἡ Θεοτόκος Μαριάμ ἐδήλωσε παραδόξως, ὅθεν καὶ ποιμένα σε, Βοιωτία προσήκτο, ἣν περ καὶ ἐποίησας, θεῖα ράβδῳ τῶν λόγων σου, τὴν θαλάσσαν παθῶν διαρρήξας, τὸν νέον Ἰσραὴλ ἐκλυτρούμενος.

Δόξα τὸ αὐτὸ, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον, Καθίσματα.

Ἦχος δ' Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὴν ἱεράρχην τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννην, τὸν Βοιωτίας ἐλεήμονα νέον, χρεωστικῶς τιμήσωμεν φιλέοργοι, πόθῳ ἐκμιμούμενοι τὴν αὐτοῦ πολιτείαν, ἵνα ὑπαντήσωμεν τῷ Χριστῷ ἐν ἐλέφ, λαμπαδηφόροι πάντες οἱ πιστοί, ἐν οὐράνιοις θαλάμοις συναγαλλόμενοι.

Ἔτερον. Δόξα, Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Θηβαίων ἡ πληθὺς, φιλεόρτων τὰ πλήθη, πανήγυριν ὁραιδρὰν συγκροτοῦντες τιμῶμεν, τὴν μνήμην ἁγίας

ιεράρχα πατὴρ ἡμῶν, ὅθεν αἰτησαί πάσης ἀνάγκης ρυθί-
ναι, τὴν τιμωσάν Σε καὶ μεγαλύνουσαν πόλιν, ἣν πάλαι ἐποίμανας.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ ἀ. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου.
Προκείμενον. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

Πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον, Κατὰ Ἰωάννην, Ὁ μὴ εἰσερχόμε-
νος διὰ τῆς θύρας. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεα-
σάμενοι, Ὁ Ν'. Χῦμα.

Δόξα ταῖς τοῦ Ἱεράρχου, Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου.
Ἐλεήμων ἐλέησόν με καὶ τὸ ἰδιόμελον, ἤχος πλ. β'.

Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου, ὅσιε πάτερ, καὶ γέ-
γονας ποιμὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, διδάσκων τὰ λο-
γικὰ πρόβατα, πιστεύειν εἰς Τριάδα ὁμοούσιον, ἐν μιᾷ θεό-
τητι.

Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν Εἰρμῶν εἰς στ'. καὶ τοῦ
Ἀγίου εἰς δ'. Στίχ. Ἅγιε τοῦ Θεοῦ.
Ὁ κανὼν τοῦ Ἀγίου, ᾠδὴ ἀ. ἤχος ἀ.

Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Πανηγύρεως ἡμέρα, δεῦτε δρᾶμωμεν νῦν, πάντες ὁμοῦ
προσφόρως, τὸν ἀρχιποίμενα ἡμῶν, τὸν ἐκλ. μψαντα ἐν γῇ
ἀστέρωσ δίκην, πιστῶς ἀνυμνήσωμεν, Ἰωάννην τὸν ἐνδο-
ξον.

Τῆς θεότητος τῷ πόθῳ προσηλώσας σαυτὸν, πᾶσαν τοῦ
κόσμου σχέσιν, ἀπετινάξω οὐδαμῶς τὸ παράπαν τῆς σάρ-
κός φροντίδας σφέ, διὸ καὶ γεγένησαι οἰκητήριον πνεύμα-
τος.

Τὴν πάντερόν σου μνήμην ἐξυμνήσαι ποθῶν, χάριν μοι
δὸς ἐξ ὕψους, ᾧ χαριτόνυμε ποιμὴν, καὶ τὸν ζῶγον τοῦ νοῦ
ψυχῆς τῆς ἐμῆς, σκεδάσας ἐξαλειψον, καὶ αὐτὸς με ἐνίσχυ-
σον.

Θεοτοκίον

Πανάγια Θεοτόκε ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ τῆς ἀθανασίας,
τῆς ἀθανάτου με τρυφῆς καὶ τῆς θείας χαρμονῆς καὶ δόξης
τῆς Σῆς, ἀξίωσον δέομαι τὸν ἀνάξιον δούλον σου.

ᾠδὴ γ'. Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν.

Δεῦτε τὴν πάντερόν πιστοί, καὶ πανέορτον μνήμην τοῦ
Ἐλεήμονος, ἐπιτελοῦντες πιστῶς, καρποὺς εὐωδίας τῷ
Χριστῷ, ἀξίως προσάξωμεν.

Πᾶσαν ἡδυπάθειαν σαρκός, Ἰωάννη μακάριε βδελυξά-
μενος, τῆς ἀθανάτου ζωῆς, ἀξίως τετύχηκας θεῷ ἀει πα-
ριστάμενος.

Πόλιν τῶν Θηβαίων παροικῶν, τὸ πολίτευμα ἔσχατος οὐ-
ράνιον, ἐν ἀγρυπνίαις πολλαῖς, τὴν σάρκα ἐξέτηξας σφέ,
θεῷ παριστάμενος.

Θεοτοκίον

Νύμφη παναμώμητε σεμνή, τοῦ νυμφῶνος τοῦ θείου
σύ με ἀξίωσον, ἀγαλλομένῳ ποδὶ χορεύειν καὶ ψάλλειν
τὴν ᾠδὴν τὴν Σὴν πολυμνητε.

Κάθισμα ἤχος πλ. δ'.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἀναβὰς εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀρετῶν, καὶ τῇ θεῷ ἐκείνῃ κα-
ταυρασθεὶς, ᾧ πάτερ λαμπρότητι, τῶν δογμάτων τοῦ
πνεύματος, ἀληθῶς ἐδείχθης φωστὴρ διαυγέστατος, ἀ-
στραπαῖς φωτίζων τοῦ πνεύματος ἀπαντας, ὅθεν καὶ αἰμί-

χλὴν τῶν παθῶν ἐκδιώξας, λαόν σου ἐποιμάνεις θεαρέστας
μακάρις, διὰ τοῦτο βοῶμεν σοι, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ,
τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορταζούσι πᾶ-
σι τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς.
Ὡδὴ δ'. Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς.

Επὶ τοῦ θρόνου δ' ἀνάβας τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ,
ὡς περ φαινότατος λύχνος, τὰς ψυχὰς ἐφώτισας τῶν πί-
σται προσιόντων σοι καὶ σκότους ἐλυτρώσω ζοφώδους, τῆς
ἁμαρτίας αὐτοὺς κατακαλύπτοντος.

Τὴν τεθλιμμένην καὶ στενὴν ἐδὼν βεβήκας γεγενθίς, εὐ-
ρυχωρὸν πλάτος καὶ μακαριώτατον, ἐν οὐρανοῖς
θεόσοφει, ἐν ᾧ καὶ συγχροεῖς ἀπαύστως, τοῖς τῶν ἀγγέ-
λων χοροῖς συναγαλλόμενος.

Προσευχομένου Σου θερμῶς καὶ τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ
ἀρχαγγελικῶς ἐξυμνοῦντος, θείας κατηξίωται φωνῆς μακα-
ριώτατε, δηλούσης τὸ ὑπέρτατον ὕψος, τῆς προεδρείας τῶν
Θεῶν ἐν ἡ διέπρασας.

Θεοτοκίον

Τὴν παναμώμητον ἀγνὴν, τὴν τῶν ἀγγέλων ἁρμο-
νὴν, τὴν τῶν οὐρανῶν πλατυτέραν, δυσωπῶ Σε ἄχραντε,
τὸν νοῦν μου φωταγώγησον, ἐσκοτισμένον πάθεισιν, ἡ τὸ
ἀπρόσιτον φῶς, Χριστὸν κύησας.

Ὡδὴ ε. Ὁρθεῖσθαι δὲ θροῦ βαθέως.

Τιμῇ σου τὴν μνήμην τρισμακάρι, καὶ γηθούσῳς ἡ πό-
λις Θεβαίων πανηγυρίζει, ἣν περ διαφύλαττε καὶ ρύσαι
περιστάσεων, ταῖς πρὸς Θεὸν ἰκεσίαις Σου.

Ναὺς ὑπερφύτου Τριάδος, θεομακάριστε πάτερ γενόμε-
νος ἀπὸ βρέφους, ἱερὸν ἀνήγειρας ναὸν τῆς θεομήτορος
περικαλλὴ καὶ λαμπρότατον.

Πτωχῶν καὶ χηρῶν ὁ προστάτης, τῆς Βοιωτίας τὸ κλέ-
ος ὁ μέγιστος Ἱεράρχης, Ἰωάννης ἄσπασιν ἀνευφημείσθαι
σήμερον, ὡς ὑπὲρ πάντων δεόμενος.

Θεοτοκίον

Διέγειρόν κείμενον κόρη, τὸν ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις τοῦ
βίου περιπεσόντα, καὶ τῆς ἀθανάτου με ζωῆς, τὸν ἀνυ-
μνούντα Σε μόνῃ ἀγνὴ καταξίωσον

Ὡδὴ στ'. Κατήλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.

Εσκόρπισας πάντα τὰ Σε τοῖς πτωχοῖς, Ἱεράρχα τῶν
Θεῶν, Ἰωάννη τρισμακάρι, δι' ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὅθεν
ἐσυχῆς βασιλείας οὐρανῶν καὶ τρυφῆς παραδείσου.

Τῷ θαίῳ νῶ σου περιπολοῦντες οἱ πιστοί, τὸν τριμα-
χιον ὕμνον μετὰ δέους τῷ Κυρίῳ προσάγομεν, εὐφημοῦν-
τες Σε Ἱεράρχα τῶν Θεῶν, Ἰωάννη τρισμακάρι.

Παράδοξα πάτερ ὁρῶμεν τὰ Σε, παραδόξως γὰρ ἐν Σε
ἐπιστάσα ἡ μήτηρ, τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, προκατήγγει-
λε, χαίροις λέγουσα καὶ Σὺ τῶν Θεβαίων προστάτα.

Θεοτοκίον

Κατήλθεν ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ συνέτριψε
μοχλοὺς ὁ υἱὸς Σου Παρθενε, διὰ τὸ σῶσαι βροτοὺς οὐς
κατέπιεν ἀπ' αἰῶνος ἀναιδῶς ὁ ἀκόρεστος Ἄδης.

Κοντάκιον ἥχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ σοφὴ τοὺς οἰακας, ἐπιστημόνως
χειρισθεὶς ταύτην ἀκύμαντον, διατήρησας μακάριε Ἰωάν-

νη, τὰς ζαλώδαις κατὰ γίδας ἐκκρουσάμενος, καὶ βιαίως
τρικυμίας τῶν αἰρέσεων, θένει κράζω Σοι, χαίροις πάτερ
παμμέγιστε.

Ὁ οἶκος, ὁ ἄγγελος πρωτοστάτης.

Ἄγγελος σαρκιφόρος ἐπὶ γῆς ἀνεφάνης, τὴν φλόγα τῆς
σαρκὸς κατασβέσας, καὶ τὰ θανατηφόρα Σατάν πυρφόρα
βέλη, κραταιῶς Ὅσις συνέτριψας, διὰ τοῦτο σοι κράζω
γεγηθὼς ταῦτα.

Χαίρε ποιμὴν λογικῶν προβάτων.

Χαίρε λιμὴν τῶν ἐν ζάλῃ τοῦ βίου.

Χαίρε τῶν πενήτων τροφή ἀδαπάνητε.

Χαίρε τῶν Ὁσίων ἀπάντων ἐφάμιλλε.

Χαίρε, ὅτι διεσκέδασας τὴν οὐμίχλην τῶν παθῶν,

Χαίρε, ὅτι κατεφώτισας τὰς καρδίας τῶν πιστῶν

Χαίρε τοῦ Βυζαντίου ὁ θεόφυτος κλάδος,

Χαίρε τῆς Βοιωτίας ὁ σεπτὸς Ἱεράρχης.

Χαίρε λάμπρον θεοῦ ἐνδιατήρημα,

Χαίρε σεπτὸν αὐτοῦ ἐγκαλλώπισμα.

Χαίρε γυμνῶν ἀναπήρων ἡ σκέπη,

Χαίρε ὀρθῶν μέγα κλέος καὶ στυλε,

Χαίροις Πάτερ παμμέγιστε.

Τῇ καθ' τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, μηνίμῃ τοῦ ἐν
Ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιε-
πισκόπου θαβῶν τοῦ Νέου Ἐλεήμονος.

Ἀρχαγγελικῶς ὁμιλῶν τῇ Παρθένῳ.

Τὸ χαρ' ἀκούεις παρ' αὐτῆς Ἰωάννη.

Πτωχοὺς ἐλεῶν ὁ νέος Ἐλεήμων.

Μισθὸν λαμβάνει μὴ κενούμενόν πλοῦτον.

Εἰκάδ' ἐννάτῃ ὁ νέος Ἐλεήμων.

Ἔλαβε πότμον Εἰρηναῖον.

Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις προεβείαις ὁ Θεός, ἐλέησον
καὶ δῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδή ζ'. Ὁ Παῖδας ἐκ καμίνου ρυσάμενος.

Ἀπόροις ὀρφανοῖς ἐδοθήσας, πτωχοῖς συνεπάθησας,
ἄνδρα δεῖδὼν στενοχωρίαις οὐ πλητάς, συνεχόμενον μά-
καρ ἐστένας, καὶ ἐκλαυσας ἐν παντὶ ἄδυνατῳ, θερμῶς
μακαριώτατε.

Πενῶντας καὶ διψῶντας θεσπέσιε, ἐπότισας εὐρέψας,
ξένους συμπαθῶς ἐπισυνάγαγας πολλούς, ἀσθενεῖς ἐπισκέ-
ψῳ ἡμφίεσας, γυμνοὺς τοὺς ἐν φυλακῇ διηκόνησας αὐτοῖς
ὡς συμπαθέστατος.

Τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ παριστάμενος, ἐκέλευε Ὅσις, πάν-
τας τοὺς τὴν Σὴν ἐπιτελοῦντας ἑορτὴν, λυτρωθῆναι κιν-
δύνων καὶ θλίψεων, καὶ τῆς ἐπουρανίου καὶ θείας τυχεῖν
μακαριότητος.

Ὁ τρόπος Σου ἀπλοῦς καὶ ἡσύχιος, ὁ βίος ἀνεπιληπτος,
ἀπαντα τὰ Σὰ ἀξιοθαύμαστα διό, οὐρανῶν βσιλείας ἡξί-
ωσας, ἐν ἧ μετ' ἀγγέλων χορεύεις, αὐτοῖς συναγαλλόμενος.

Θεοτοκίον

Παρθένε θεοτόκε πανύμνητε, τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντάς Σε,
ρῦσαι συμφορῶν καὶ χαλεπῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τρυφῆς πα-
ραδείσου ἀξιώσον, πρεσβείας τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχου, Θη-
δῶν τοῦ Σοῦ θεράπωντος.

ᾠδὴ η'. Ἀὖτη ἡ κλητὴ

Ολον σεαυτὸν τῷ τῶν ὄλων Δεσπότη, παρέδωκας προ-
θύμως ἀπὸ νεότητος μάκαρ, ἀπαλὼν ἐξ ὑνύχων γάρ ᾿Οσι,
οἱ τεκόντες Σε θεοὶς προσέταξαν, Σε ἀνατεθῆναι ὡς δῶ-
ρον τῷ Δεσπότη.

Πόθῳ τῷ σεπτῷ καὶ ἀγίῳ ναῶ σου, πάντες οἱ πι-
στοὶ προσπελάζοντες μάκαρ, τῷ Δεσπότη τῶν ὄλων κρυ-
γάζομεν, τῶν παιδῶν τὴν ἀνεστίν, Σε ὑπερυψοῦμεν Χρι-
στὲ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πόλιν τῶν Θηβαίων ἦν ἐποίμανας πάτερ, φρουρεῖς ταῖς
Σαῖς πρεσβείαις καὶ διασώζεις κινδύνων, διὰ τοῦτο Σοῦ
πόθῳ γεραίρομεν τὴν μνήμην τὴν ἑνδοξὴν καὶ ὑπερυ-
ψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Σὲ τὴν καθαρὰν καὶ ἀγίαν Παρθένον, ἣν ἄγγελοι ἀ-
παύστως ἐν οὐρανοῖς ἀνυμνοῦσιν, ἀνυμνῶ καὶ δοξάζω
πανάχραντε, πιστῶς καὶ κρυγαζῶ σοι, χαῖρε Θεοτόκα
δροτῶν ἡ σωτηρία.

ᾠδὴ θ'. Φωτίζου φωτίζου

Φαιδρόνου ἀγάλλου, τῆς ἐπταπύλου ὁ λαός, ἐν τῇ
μνήμῃ τῇ θεῖα τοῦ σοφοῦ ποιμένος σου, χόρευε, τέρπου
καὶ σκίρτα φαιδρῶς, κράζον θερμῶς, πάτερ Ἰωάννη, τοῦ
ὕμνητάς σου περισώζε.

Ψυχῆς τὴν λαμπάδα διατηρῶν διηνεκῶς, ἀκκτάσβε-
στον μάκαρ, Ἰωάννη ἑνδοξε, ἄρτι νυμφῶνι φαιδρῶς λει-
τουργεῖς, ὅ καὶ ἡμεῖς καταξιοθῆναι, διὰ παντός καθι-
κέτευε.

Προσθες ταῖς εὐχαῖς σου ὁ σὺς ἱκέτης τὴν ψῆφον ἐκ καρ-
δίας προσῆξα πόθῳ τὴν ἐφύμνιον, χάριν διὸ ἱκατέως
θερμῶς, πάτερ τὴν Σὴν βράβεισόν μοι ἔπως, ἱκατα-
παύστως γεραίρω Σε.

Θεοτοκίον

Παρθένε Μαρία, τῶν ἀμετρήτων με κακῶν ἐλευθέρω-
σον τάχος, καὶ τοῦ σκότους ρῦσαι με, τοῦ ἐξωτέρου
καὶ πάσης ὀργῆς ἄλλης δεινῆς, ἵνα Θεοτόκα, ἀδιαλεί-
πτως δοξάζω Σε.

Ἐξαποδευιλάριον τοῖς μαθηταῖς συνέλλομεν

**Τπρόεδρον τῶν Θηβαίων τιμήσωμεν Ἰωάννην, κρουνοῦς
θαυμάτων δρύει γάρ, καὶ ἰαμάτων ρύσας, καὶ θερα-
πευεὶ πάσχοντας, τοὺς εὐλαβῶς προσίοντας σοφῶ αὐτοῦ
τῇ τιμῇ.**

Καὶ τῆς τυχοῦσης ἐορτῆς.

Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια

ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι

Τῶν πιστῶν ἐγκαλλώπισμα, Βοιωτίας τὸ κλύχημα
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνδιατήμα, τὸν ἱεράρχην ὕμνη-
σωμεν, τὸν θεῖον ἐν ἁσμασιν, Ἰωάννην εὐλαβῶς, θησαυ-
ρὸν τὸν ἀκήρωτον τὸν πλουτήσαντά, ἐνδοξῶν τὰς ἐννοι-
ας καὶ εἰς γινῶσιν θειοτέραν ἀγαγόντά, καὶ πρὸς εἰρή-
νην ἀτάραχον.

Δις

Βυστιπόλε θεόληπτε ἱεράρχα σεβάσμιε, Ἰωάννη ἐν-
δοξε καὶ μακάριε, διὰ παντός καθικέτευε, Χριστὸν τὸν
φιλόθρωπον, καὶ πανάγαθον θεόν, οἰκτειρῆσαι τοὺς σέ-
βοντας τὴν ἀγίαν Σοῦ καὶ χαρμύσσονον μνήμην καὶ φω-
τίσαι, καὶ τελείως ἐκλυτρώσαι τὰς αἰωνίου κολάσεως.

Τῶν ἀγγέλων ἰὰ τάγματα, καὶ δικαίων τὰ πνεύ-
ματα, χαίρον ὀρώσά σε, μεθιστάμενον, ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς
οὐράνια, καὶ θεῶν σκηνώματα, καὶ τῷ θρόνῳ τοῦ Χριστοῦ
ιερώς παριστάμενον μεθ' ὧν πρέσβευε, δωρηθῆναι τῷ κό-
σμῳ τὴν εἰρήνην, καὶ ἡμῖν τοῖς Σε τιμῶσι, τὸ τοῦ Χρι-
στοῦ μέγα ἔλεος.

Δόξα ἡχος πλ. δ.'

Τὸν συμπαθεὶ καὶ φιλόπρωχον καὶ ἐλεήμονα νέον, Βοε-
ωτίας τὸν Πρόεδρον, Ἰωάννην ἐπαξίως εὐφημήσωμεν,
τὸν ἐξ ἐπαγγελίας παραδόξου, τεθέντα λύχνον τῇ ἐκκλη-
σίᾳ, καὶ τοὺς πιστοὺς καταυγάζοντα ταῖς ἀστραπαῖς
τοῦ κηρύγματος· ἀποστολικῶς οὖν ἐκόμενος ῥήσασσι πρὸς
ἀλλήλους βοήσωμεν τοιοῦτος ἡμῖν ἀδελφοὶ ἐπρεπεν Ἀρ-
χιερεῦς, παρὰ Θεοῦ κεκλημένος, δι' οὗ ποιμανθέντες,
ἐγνώκαμεν τὰς σωτηρίου ἐντολάς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡ-
μῶν, τοῦ παρέχοντος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

**Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς. Δοξολογία Μεγάλῃ
τροπάριον τοῦ Ἀγίου καὶ ἀπόλυσις**

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀτίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδι-
κὸν τροπάριον, τῆς ἐορτῆς, τοῦ Ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ, Κοντάκιον,
τῆς ἐορτῆς· Ἀπόστολοι, τοιοῦτος ἦν ἐπρεπεν Ἀρχιερεῦς. Εὐ-
αγγέλιον· Κατὰ Ἰωάννην, εἰ ἐν ὁ Κύριος, ἐγὼ εἰμὶ ὁ ποιμὴν ὁ
καλὸς. Εἰς τὸ ἐξαίρετον· Ἀξίον ἐστίν (ἐν Κυριακῇ δι' Ἀγγέλους
ἐδόξα) Κοινωνικόν, εἰς μνημόσυνον, Χριστὸς ἀνάστη, εἰπὲν τὸ ὄνομα
Κυρίου καὶ ἀπόλυσις.

Τροπάριον ψαλλόμενον ἐν ἀποκλασίᾳ

ἡχος δ.'

Ἐτέθης ὡς λύχνος εἰς φῶς τῶν πιστῶν, ἐν τῷ ὕψει τῆς
Χριστοῦ ἐκκλησίας τρισμικοῦς ἱεραρχῶν ἡ καλλονῇ, καὶ
κατηύγασας διανοίας τοῦ λαοῦ θεοφθογγαῖς σου λόγοις.

